

Hariv aed: Õuesõppest keele- ja kõneõppeni. Rollimängud

AIVE KALDRA, TARVASTU KOOL

06.10.2022

Mis on rollimäng?

- ▶ Rollimäng on tegevus, milles osalejad käituvad ja tegutsevad vastavalt omaks võetud või antud rollile.
- ▶ Rollimängud võivad olla mängulised, kunstilised, pedagoogilised, psühhoteraapilised või meelelahutuslikud

Mille poolest on rollimäng erinev?

Rollimängud erinevad teistest mängudest selle poolest, et rollimängudes ei ole võitjaid ega kaotajaid. Rollimängude puhul on peamiseks elemendiks kujutlusvõime kasutamisest saadav elamus.

Miks ma seda teen?

Teadlased on tõestanud, et me vajame meie ajus uue sünapsi tekkimise jaoks umbes 400 kordust, välja arvatud mängides, kui selleks on tarvis kõigest 10 – 20 korda kordamist.

Karyn Purvis

nähtud Maagi käest infot koguma. | FOTO: Kristjan Teedema/Tartu Postimees

Rollimäng on kõigile jõukohane

- ▶ Rollimängud lasteaias: mängime kodu (isa, ema, lapsed), kooli (õpetaja ja õpilased), poodi (müüja ja ostjad) jne jne
- ▶ Igapäevaelu oskuste harjutamine
- ▶ Läbi rollimängu erinevate oskuste õpetamine (konfliktijuhtimine, emotsioonidega toimetulek)
- ▶ Suur panus väärtuskasvatuse

Kuidas mängida nooremate lastega?

- ▶ Aardejaht
- ▶ Orienteerumisrada koos mõistatuste lahendamisega või füüsilise tegevusega kontrollpunktides
- ▶ Ülesanded gruppidele (midagi/kedagi leida, tuua, kohale viia)

Milliseid teemasid saab mängudes käsitleda?

- ▶ Suhted inimeste vahel. Juhtumianalüüs toimub rollimänguna.
- ▶ Keskkonnaprobleemid. Rollimängud, kus lapsed uurivad erinevate tegelastena, mis toimub ja mida tuleks olukorra lahendamiseks teha.
(<https://ctc.ee/trukised/mangud>)

Milliseid teemasid saab mängudes käsitleda?

- ▶ Matemaatika
- ▶ Keeleõpe
- ▶ Ajalugu
- ▶ Erinev käeline tegevus, meisterdamine
- ▶ IT-oskused
- ▶ Loodusõpetus
- ▶ Inimeseõpetus, tervis ja hügieen

LajvVerkstadeni näide Rootsist

- ▶ Rollimäng, mille tegelased on koerakesed ja kassikesed planeedilt Terra
- ▶ Tegevus toimub kosmoselaevadel, mida loomakesed juhivad
- ▶ Tegelikult õpetatakse matemaatikat: ülesannete lahendamine on kütuseks, mis viib meeskonna järgmisele planeedile
- ▶ Arvutavad vahemaid
- ▶ Teevad statistikat
- ▶ Lahendavad probleeme

Miks on rollimängu mõistlik kasutada?

- ▶ Paralleel arvutimängudega, lastele sama põnev
- ▶ Toimub reaalses maailmas, lapsed saavad tublisti füüsilist koormust liikudes värskes õhus
- ▶ Arendab erinevate tegelaste kaudu suhtlemisoskusi
- ▶ Arendab erinevate tegevuste kaudu meeskonnatöö oskusi

Milliseid vahendeid selleks vaja on?

- ▶ Piisab vähesest, et laste fantaasia tööle panna. Mängus „Väikesed ja vaprad“ tegid 1. klassi õpilased endale tööõpetuse tunnis hallist papist kõrvadega peavõrud ja said nina otsa musta grimmitäpi. Hiired olid mänguks valmis.

Mida nõuab rollimäng selle korraldajalt?

- ▶ 1. Eesmärgistamine. Mida ma tahan õpetada?
- ▶ 2. Umbkaudse ajakulu arvestamine. 30 minutit, tund, kaks tundi...
- ▶ 3. Koha valimine. Rühmaruum, aed, park...
- ▶ 4. Reeglite loomine. Väga lihtsad ja konkreetsed.
- ▶ NB! Järgida ohutust!

Mida nõuab rollimäng selle korraldajalt?

- ▶ 5. Mängijad ja rollid. Nii väikeste mängijate puhul jagab rollid õpetaja.
- ▶ 6. Abimängijad. Neid tegelasi kohtavad mängijad mängu kestel ja saavad neilt vajalikku infot. Mõni neist võib ka ohtlik olla. Nende ülesandeks on suunata mängijaid mängu eesmärgi täitmiseni.

Mida nõuab rollimäng selle korraldajalt?

- ▶ 7. Kostüümid ja rekvisiidid. Ei saa olla täiuslikud, aga nende olemasolu on mängijatele oluline.
- ▶ 8. Mängu ajal. Pidev reeglitest kinnipidamise jälgimine mängujuhtide ja mängijate endi poolt.
- ▶ Jalgade peal mõtlemine: ole alati valmis selleks, et asjad ei lähe nii, nagu sa ootasid ja planeerisid.

Mis saab pärast mängu?

- ▶ Mängule peab tingimata järgnema arutelu: mis toimus, kuidas toimus, kes mida tegi ja koges.
- ▶ Arutelu käigus aitab õpetaja teadvustada, mida õpilased selle mängu ajal õppisid.

Aitäh kuulamast!

